

Valtakunnallinen valmiusharjoitus 2019

PISARA

Elintärkeää puhdas vesi

- Harjoituksen teemana on puhtaan veden puute eri taustasyistä
 - Harjoituspäivä 26.10.2019
- Puhdas vesi on meille jokaiselle välttämätöntä
- Puhtaan veden puutteen vaikutukset yhteiskuntaan ovat merkittäviä
 - Kotivara / 72 tuntia
- Globaali näkökulma ja ilmastonmuutos
 - Vesi on ihmisoikeus

Koko järjestön harjoitus

- Kokonaisvalmiuden näkökulma
- Kaikki toiminnot ovat osa valmiutta ja harjoitus tukee yhteistyötä yli yksikkö-, osasto- ja piirirajojen
- Harjoituksessa SPR:n keskustoimistolla, laitoksilla, piireillä sekä osastoilla on omat selkeät tavoitteensa, jotka linkittyvät vahvasti toimintalinjauksen tavoitteisiin.
- Harjoitus on Suomen Punaisen Ristin valmiusharjoitus, mutta mukaan harjoittelemaan kutsutaan myös yhteistyökumppaneita

Osastot mukaan

- Ilmoittautuminen avattu tammikuussa
- Ilmoittautuneita nyt noin 65 osastoa
- Tavoite vähintään 250 osastoa mukaan harjoitukseen
- 11 piirillä suunnitelmia ja/tai alustavat sopimukset
- Laitokset mukana
 - Nuorten turvatalo
 - Kontti
 - Veripalvelu

Esimerkkitapauksia:

Punainen Risti

Nousiaisten vesikriisi (02/2018)

- Vesijohtoverkoston pilaantuminen (putkirikko)
- Kunnan vesilaitos ja pelastustoimi koordinoivat
- Noin 1500 kotitaloutta, 85 SPR:n vapaaehtoista
- SPR osana muita järjestöjä (alueen Vapepa-järjestöt) mm. kotitalouksien kiertäminen, tiedotteen jakaminen vesitilanteesta ja sen ymmärtämisen varmistaminen, tuki niille talouksille veden hakemisessa, jotka eivät itse sitä kuntosaa tai tilanteensa takia kykene tekemään.

Nokian vesikriisi (12/2007)

- Vesijohtoverkoston yhdysputken väärä liitântä, veden pilaantuminen
- Ihmisiä sairastuu, veden käyttöä jatketaan
- Päävesijohto katkeaa, täydellinen vedenkäyttökielto – SPR, Vapepa ja puolustusvoimat apuun, noin 100 vapaaehtoista/vrk
- Noin 30 000 ihmisen vesihuollossa ongelmia, yli 8000 ihmistä sairastui.
- Vapaaehtoistehtävinä mm. tiedottaminen, vedenjakelut, huolto

Malliskenaario 1 - Sähkökatkosta johtuva vesikatko

- Voimakas myrsky on aiheuttanut sähkökatkon harvaan asutulla alueella ja myös vedenjakelu on katkennut.
 - Valtaosa apua tarvitsevista asuu hankalien kulkuyhteyksien päässä.
- Punaisen Ristin piirin valmiuspäällikkö ja paikalliset viranomaiset ovat yhteydessä toisiinsa ja piiri päättää nostaa osastojen valmiutta alueella.
 - Vapepan hälytysryhmille ennakkotieto tilanteesta valmiushälytyksellä
- Vesi on vähissä noin 20 taloudessa.
- Pelastuslaitos harkitsee evakuointien tarvetta ja pyytää vapaaehtoisia kartoittamaan kotitalouksien tilannetta ja avun tarvetta.

Malliskenaario 2 - Laajamittainen vesijohtoveden saastuminen

- Paikkakunnan terveysasema alkaa ruuhkautua lukuisten vatsatautiin sairastuneiden hakeutuessa hoitoon.
- Viranomaiset tutkivat asiaa ja selviää, että kunnan vesijohtovesi on pilaantunut.
 - noin 500 000 litraa likaantunutta vettä on joutunut juomaveteen.
- Kaikkiaan tilanne koskettaa noin 35 000 ihmistä ja vaikuttaa siltä, että tilanne tulee jatkumaan vielä pitkään.

Tärkeimmät toimenpiteet vesiepidemian pysäyttämiseksi

- **Talousveden pilaantumisesta tiedottaminen kuluttajille**
- **Talousveden käyttörajoitukset ja/tai juomaveden keittokehotus ja sen ohjeistaminen**
- **Vaihtoehtoinen vedenhankinta ja -jakelu tarvittaessa**
- Talousveden desinfiointin aloittaminen ja/tai tehostaminen
- Talousveden saastumisen syyn poistaminen
- Tehostettu vesinäytteiden analysointi epidemian syyn selvittämiseksi
- Potilasnäytteiden analysointi taudinaiheuttajan selvittämiseksi

(lähde: THL <https://thl.fi/sv/web/ymparistoterveys/vesi/vesiepidemiat>)

Yhteystiedot

Viivi Kirvesoja
Projektisuunnittelija, Valmiuden yksikkö

Suomen Punainen Risti | Kotimaan avun linja
PL 168 | Tehtaankatu 1 A | 00140 Helsinki |
Puh. + 358 40 1861 231 | viivi.kirvesoja@redcross.fi

<https://rednet.punainenristi.fi/valmiusharjoitus2019>

<https://rednet.rodakorset.fi/beredskapsovning2019>